

GEBOORTE

Kerst 2025

bezield en
bewogen

91STE JAARGANG, NUMMER 12
DECEMBER 2025
€ 6,25

OPEN
DEUR

Met Kerst vieren we de geboorte van Jezus. In kwetsbaarheid en eenvoud kwam Hij ter wereld, heel gewoon. En toch ook heel bijzonder - zo krijgen de herders te horen dat Hij de beloofde Messias is. Met zijn komst wordt het onmogelijke mogelijk. Goed nieuws betekent: onstuitbaar, zoals een kind geboren wordt, doorbreekt Gods licht de duisternis.

DE NORMAALSTE ZAAK VAN DE WERELD? ELKE GEBOORTE IS HEEL GEWOON EN HEEL BIJZONDER TEGELIJK	2
VAN WIE BEN JIJ ER ÉÉN? DE VOORoudERS VAN JEZUS	4
EEN NIEUWE WENDING – COLUMN	5
JE NAAM ALS ANKER – ZONDER NAAM GEEN IDENTITEIT	6
INTIEM – DE GEBOORTE-ICOON ALS VERBINDING MET HET ONZICHTBARE	7
GOED NIEUWS RUKT NAAR ZWEET EN SCHAPEN – EEN HERDER VERTELT OVER DIE ENE NACHT	8
DAAR BEN JE – GEDICHTEN, LIEDEREN EN KORTE TEKSTEN	10
PRACHTKIND – KERSTVERHAAL	12
ZOETE DADELBALLETJES – RECEPT	15
VRUCHTBAAR LEVEN – IEDEREEN HEEFT EEN ANDERE OPDRACHT	16
DE BIJBEL VAN JEZUS – EEN HERWAARDERING VAN DE SEPTUAGINT	17
ONSTUITBAAR – MEDITATIE BIJ HET LIED 'SOMS BREEKT UW LICHT'	18
PUPPY'S – VERHAAL	20

OMSLAG: BEATE HEINEN, 'NACHT DER ENGEL', 2005, © KLOSTERVERLAG MARIA LAACH.

Op www.theologie.nl/kerst-2025 vindt u liturgiesuggesties voor een kerstviering bij het thema 'Geboorte' vanaf 15 oktober. Ook vindt u hier een gesprekshandreiking bij deze editie. Scan de QR-code en u komt direct op de website.

OPEN
DEUR

Bart Niek van de Zedde is geestelijk verzorger bij Cordaan en redactielid van Open Deur.

Claudia Sarti studeerde Theologie & Religiewetenschappen aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Afgelopen jaren werkte zij o.a. als studentenpastor/geestelijk verzorger bij Rap100 in Leiden. Claudia is redactielid van Open Deur.

Elke geboorte is een wonder voor ouders en dierbaren. Tegelijk is er één ding dat alle mensen met elkaar verbindt: dat iedereen een keer geboren is. Zo is ook Jezus geboren: de Zoon van God. Zijn geboorte was enerzijds niets bijzonders. Maar misschien is het kerstfeest daarom juist wél heel bijzonder - omdat het zo gewoon en herkenbaar is.

De normaalste zaak van de wereld?

Als een kind geboren wordt, weet je nog niet wat voor mens het zal worden. Geen kind is hetzelfde. Iedereen is anders en ieder kind heeft een eigen weg te gaan. Zoals ook Jezus een geheel eigen weg ging. Wat dat betreft opnieuw niets bijzonders en eigenlijk heel normaal. Was Jezus daarmee een gewoon kind zoals alle andere kinderen? Dat brengt ons bij de vraag wat 'gewoon' is. En of dat wel bestaat, een normaal, gemiddeld kind.

DOE MAAR GEWOON

Als een kind geboren wordt met een uitdaging of bijzondere gave, wordt dat vaak al in de eerste levensjaren zichtbaar. Dit kind is 'anders' dan andere kinderen. In de Bijbel lezen we niet veel over de jonge jaren van Jezus. Interessant is dat er bijvoorbeeld in de Koran wel verhalen staan over de jeugd van Jezus. Interessant is ook dat je leest dat de broers en zussen van Jezus zich soms zorgen maakten over hun broer. Ze voelden klaarblijkelijk dat er iets was met deze jongen. Ze waren geneigd bij het 'normale' te bepalen: 'Doe maar gewoon broer! Niet van die gekke dingen alsjeblieft!'

HET MAAKT UIT WAAR JE GEBOREN WORDT

Op elk belangrijk document staat die ene plek, je geboorteplek. Je wortels liggen daar, zelfs als je later duizenden kilometers verder je leven opbouwt. De plaats van geboorte blijft een anker in je

verhaal. Ook de omstandigheden doen ertoe: thuis geboren of in een ziekenhuis, in rust of in haast, met warmte of zorgen. Dat raakt niet alleen het kind, maar ook de ouders. Soms diep, soms blijvend. Nog altijd sterven te veel moeders en kinderen omdat hun wieg stond in armoede, met gebrek aan zorg, in vergeten hoeken van de wereld.

Het beeld van een stal, een kribbe, de eenvoud van die nacht – hoe prachtig het ook is afgebeeld – herinnert ons aan de kwetsbaarheid waarin Jezus werd geboren. En aan de velen die vandaag hun eerste adem halen in stilte, eenvoud, armoede en soms in oorlog.

EEN ONZEKERE TOEKOMST IS VAN ALLE TIJDEN

We leven in een tijd waarin de toekomst voor onze kinderen als extra onzeker wordt ervaren. Zelfs in een veilig en welvarend land waar we meestal genoeg te eten hebben en in rust kunnen slapen. Ook Jezus werd geboren in een tijd vol onzekerheid. Zijn leven werd al bedreigd toen Hij een baby was. Het verhaal gaat dat andere jonge kinderen in die tijd, bewust en gericht, werden vermoord. Zijn ouders zagen geen andere optie dan te vluchten. Zij zochten hun heil ergens anders. Zoals ook nu miljoenen mensen op de vlucht zijn. Velen vluchten om hun kinderen een veilige plek te bieden. Ook wat dat betreft is het kerstverhaal eigenlijk het verhaal

Een kind is ons gegeven,
teken van een kwetsbaar leven,
licht in onze donkere tijd.

van zoveel andere, hele gewone, en allemaal ook hele bijzondere kinderen. Jezus is in die zin ook bijzonder en gewoon tegelijk. De Zoon van God – geboren als mens. Vleesgeworden in een broze werkelijkheid. Zoals die waarin ook nu talloze kinderen opgroeien.

KINDEREN KRIJG JE

Jezus werd geboren en liefdevol ontvangen door zijn moeder. En ook door Jozef, zijn aardse vader. Zij kregen deze baby. Een ongepland maar welkom geschenk. Zij gingen een weg met het wonder van het nieuwe leven dat zich vervolgens aan Jezus en ook aan hen openbaarde. Ouders van een gewoon en bijzonder kind. Zoals ieder kind een unieke ziel heeft gekregen. Een eigen melodie van bijzonderheid en eenvoud. Wanneer je dit kunt omarmen, zie je in elk kind het kostbare geschenk van God – uniek, en toch wonderbaarlijk gewoon. ■

papa zo goed als ze kan. Ze leert hoe ze Chris vast kan houden, ze helpt hem in bad doen en ze zingt zachtjes als hij gaat slapen. Als mama aan het rusten is en papa de boodschappen haalt, houdt zij Chris in de gaten. Steeds vaker geeft ze hem een fles en soms verschoont ze zijn luier.

Eindelijk is het dan zover, het is kerst-avond. De lichtjestocht zal over een uur beginnen. Luna zit op de bank met Chris op schoot. Ze wrijft over zijn buik om ervoor te zorgen dat hij minder last heeft van krampjes. Mama komt uit de keuken en gaat naast Luna zitten.

'Kom, geef Chris maar gauw aan mij', zegt ze. 'Jij moet je klaarmaken voor de lichtjestocht.'

'Ik... eh... ik ga niet', zegt Luna vastberaden, 'ik help jou met Chris!'

'Lieve Luna, natuurlijk ga je wel, hier hebben jullie zo hard aan gewerkt!'

'Maar ik kan jou toch niet alleen laten', zegt Luna. 'Ik zie dat je nog steeds zo moe bent en dat je pijn in je rug hebt. En vanavond moet papa werken, dus ben ik bij jou. Ik heb toch al gezegd dat ik niet kom.'

Luna, kijk mij eens aan', zegt mama. 'Ik vind het zo ontzettend lief dat jij mij en papa zoveel helpt. En ik ben vaak moe en heb soms nog pijn, dat klopt. Maar papa en ik zorgen voor Chris, want wij zijn de ouders. En jij mag helpen, want toen Chris geboren bent ben jij grote zus geworden. Maar een grote zus moet ook haar eigen dingen doen. En vanavond moet die grote zus gewoon Luna zijn en genieten van de lichtjestocht. Ga maar gauw, en veel plezier!'

Heel even aarzelt Luna nog. Dan rent ze naar boven, pakt haar witte wollen schaapjesdeken en holt richting school. Ze neemt de steegjes tussen de huizen door, zodat

ze er zo snel mogelijk is. Als ze de hoek om rent, botst ze bijna tegen iemand aan.

'Bente? Wat doe jij nou hier?'

'Oh Luna', zegt Bente, 'ik ben zo blij om jou te zien! Ik lette niet goed op en toen ben ik gestruikeld. Mijn voet doet zo'n zeer! Nu kan ik niet naar de lichtjestocht. Zo kan ik niet helpen in de herberg!' Bente begint zacht te huilen.

Luna denkt snel na. 'Weet je wat we doen? Hier, neem mijn wollen deken, dan neem ik jouw schort. Als jij als groot schaap bij de kleintjes gaat zitten, hoef je niet te lopen. Ik zal gaan helpen in de herberg.' Ze slaat haar arm om Bente heen en brengt haar naar de kudde.

'Dank je wel', snikt Bente, 'ik ben zo blij dat je er toch bent!'

Aan het einde van de avond is Luna nog aan het opruimen in de herberg als Bente er aan

Folly Hemrica is theoloog en redactielid van Open Deur. Zij werkte o.a. als justitiepredikant en straatpastor.

Gods licht brak door in Jezus van Nazareth. Wij, die net als Hij geboren zijn, weten dat ons leven eindig is. We hopen en geloven dat er licht zal zijn, dat de duisternis ook ons niet zal overmeesteren.

Onstuitbaar

In 1974 schreef Huub Oosterhuis het lied 'Soms breekt uw licht'. Het lied werd voor het eerst gepubliceerd als een deel van een cyclus van vijftien teksten in zijn boek *Hoe ver is de nacht*.

Dacht Oosterhuis als jonge vader terug aan de geboorte van zijn eerste kind, een paar jaar ervoor, uitgerekend in de kerstnacht? Die geboorte stond vast nog op zijn netvlies gebrand: onstuitbaar dient een kind zich aan en onomkeerbaar is de beweging naar buiten. Het komt en niemand houdt het tegen.

GEDENK DE MENS DIE WORDT GENOEMD UW KIND

De 'mens die wordt genoemd uw kind' is Jezus van Nazaret, een man met een programma: *uw koninkrijk, uw licht*. Deze mens zal laten zien hoe God de wereld bedoeld heeft en ook hoe Hij óns bedoeld heeft. Hem gedenken we, zoals we dat eigenlijk altijd in de liturgie van de kerk doen. Gedenken is een manier om iemand hoog te houden en daarmee ook aandacht te vragen voor zijn missie.

GEEN DUISTERNIS HEEFT OOI HEM OVERMEESTERD, GEEN DUISTERNIS HEEFT OOI HEM OVERMEESTERD

Twee keer klinkt deze regel - alsof we hem goed moeten inprenten. Deze bemoediging kan niet met één regel afgedaan worden. Wie een beetje thuis

is in de Bijbel, hoort het evangelie van Johannes hier terug: 'Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen' (Johannes 1:5).

In dit lied roept Huub Oosterhuis niet alleen op om Jezus te gedenken, maar ook onszelf. Wij die de naam van God hebben gehoord uit zijn mond, wij sterfelijke mensen, allemaal zonder uitzondering levend in de schaduw van de dood. Het is immers het lot van elk mensenkind dat we niet alleen geboren worden, maar ook eens zullen sterven. Laten we elkaar gedenken, als kwetsbare mensen, lijkt dit lied te zeggen. Laten we elkaar hooghouden en niet breken.

HEM ACHTERNA, HEM ACHTERNA, HEM ACHTERNA...

Acht keer laat de componist, Bernard Huijbers, deze regel zingen, als een bijna kloosterlijk refrein. Alsof hij wil benadrukken dat we Jezus gedenken

door Hem na te volgen. Hem hooghouden betekent gaan voor een weg van opofferende liefde en trouw blijven tot het einde. Met steeds die ene regel voor ogen: de duisternis kan het licht niet overwinnen. Onstuitbaar gaat het licht van God door de wereld, zoals een kind geboren wordt. ■

De toekomst van de wereld ligt in de handen van diegenen die hoop hebben, die de moed hebben om het licht te zien en het te laten schijnen, zelfs in de donkerste tijden.

DESMOND TUTU

